

בבית עין

אידיש

גליון צט' שנה ב
פרשת קרח
תשפ"ה

פרשת קרח

תוכן הדרוש

[א] לשון הפסוק. / צו פארשטיין די פסוק פון וַיִּקַּח קֶרַח.

[ב] די טעם אויף די מצוה פון תַּכְלֵת. / די רמז אין דברי חז"ל וועגן תַּכְלֵת. / די קדושה פון פְּתִיל תַּכְלֵת. / די עיקר איז די מחשבה דבור ומעשה. / די טעות פון קרח מיט די טלית שכולה תַּכְלֵת.

[ג] פשט אין פסוק וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קֵהָת בֶּן לֵוִי. /

די טלית שכולה תַּכְלֵת האט דערווייטערט קרח פון די קדושה. / פארוואס טייטש אונגקלוס די ווארט 'וַיִּקַּח' - 'וַאֲתַפְּלֶג' / די שייכות פון 'וַיִּקַּח' צו 'וַאֲתַפְּלֶג'.

[ד] די רמז פון 'מחשבה דבור ומעשה' אין פסוק. / די תיקון לעתיד לבוא

[א]

לשון הפסוק

בְּקֶרַח וַיִּדַּע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹא אֵינְדֶּרְפְּרִי וועט דער אייבישטער צו וויסן טאהן ווער עס איז אויסגעוועלט פאר אים, וְאֵת הַקְּדוּשָׁה - וְהַקְּרִיב אֵלָיו און דער וואס איז הייליג וועט

ער דערנענטערן

צו אים, וְאֵת אֲשֶׁר

יִבְחַר בוֹ - יִקְרִיב

אֵלָיו און אים דעם

וואס ער וועט

אויסוועלן וועט ער

מאכן דערנענטערן

צו אים.

בְּקֶרַח וַיִּדַּע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹא אֵינְדֶּרְפְּרִי
הַקְּדוּשָׁה וְהַקְּרִיב אֵלָיו, וְאֵת אֲשֶׁר
יִבְחַר בוֹ יִקְרִיב אֵלָיו.

קודם שְׁנֵבָרָה זֶה הַפְּסוּק
מוֹכְרִים אֲנִי לְפָרֶשׁ פְּסוּק הַקְּדוּשָׁה
לֵהוּ, וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קֵהָת
בֶּן לֵוִי, שְׁלֵבָאוּרָה לִישָׁנָה דְּוִיִּקָּח
קֶרַח אֵינוֹ מוֹכֵן מֵה לָקַח.

פארווארט

הנה"ק ר' צבי הירש

מיוזיליש זצ"ל באקאנט אלס דער ווייצנער רב האט פארציילט אז בשעת די צווייטע וועלט מלחמה האט ער מיטגענומען א טלית וואס ער האט געהאט בירושה פונעם הייליגן יטב לב ז"ע, אזוי ווי ער האט עס נישט געהאט ווי צול ייג האט ער געמאכט א לאך דערין און עס אנגעטאן ווי א טלית קטן.

ביים סוף פון די מלחמה האבן די דייטשען געטריבן די יודן צוריק קיין דייטשלאנד און פארן ארויפגיין אויפן באן האט א נאצי באמערקט אז דער ווייצנער רב זצ"ל גייט עפעס א דיקערן מלבוש ווי אלע יודן, און ווען ער האט אים אונטערויכט און געזעהן די טלית האט ער פון כעס צוריסן די הייליגע טלית און עס נאכדערצו אריינגעווארפן אין פייער און עס פארברענט.

אויפן וועג האט דער ווייצנער רב זצ"ל פון גרויס שוואבקיט און מירקייט אנגעלאגט זיין קאפ אויף די אקסל פון זיין זון הרה"צ זצ"ל וואס לייב (באקאנט אלס ס-געטער רב) ז"ל און אזוי געדרימלט, אבער נאך עטליכע מינוט האט ר' וואס לייב אידעלרהייט געבעטן זיין פאטער אז ער האט מער נישט קיין כח און ער זאל אראפנעמען זיין קאפ פון זיין אקסל.

פלוצלינג האבן זיך עטליכע אמערקאנער באמבארדירער געפלאנען זיך באווייזן און באמבארדירט אלעס ארום, און איין שארפגעל פון א באמבע האט זיך ארויפגעריסן די באן און דורכגעפליגן כמש"א שפאלט צווישן דער ווייצנער רב און זיין זון ר' וואס לייב, אויף די זעלבע פלאץ ווי דער ווייצנער רב האט געהאלטן די קאפ עטליכע מינוט צוריק, און נישט מער און ווייניגער די שארפגעל האט געטראפן דעם נאצי און זיינע ביידע הענט און זיי אפגעריסן פון אים.

פארוואס שרייבן אונז די דאזיגע לעגענדע סיפור? אין די קומענדיגע תורה רעדט דער בת עין ארום ווי אזוי קרח האטט פארפאשטקעט די מצוה פון ציצית, אונז דארפן וויסן אז מידה טובה מרובה און אז די מצוה איז מתן שכרה בצידה און ווען מען איז מקיים כהלכתה ברענט עס שמירה פארן מענטש. אמן בן יהי רצון

צו פארשטיין די פסוק פון וַיִּקַּח קֶרַח

קודם שְׁנֵבָרָה זֶה הַפְּסוּק מוֹכְרִים אֲנִי לְפָרֶשׁ פְּסוּק הַקְּדוּשָׁה לֵהוּ: וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קֵהָת בֶּן לֵוִי פאר אונז ערקלערן די פסוק מוזן אונז צום ערשט ערקלערן די פסוק וואס שטייט פארדעם (אנפאנג די פרשה) 'און קרח דער זון פון יצחק דער זון פון קהת דער זון פון לוי האט גענומען', שְׁלֵבָאוּרָה לִישָׁנָה דְּוִיִּקָּח קֶרַח אֵינוֹ מוֹכֵן מֵה לָקַח וואס לכאורה איז נישט צו פארשטיין די לשון פון די פסוק 'וַיִּקַּח קֶרַח' ווייל עס איז נישט צו פארשטיין וואס האט ער גענומען.

א. די לשון הפסוק איז (במדבר טו, ה): וַיִּדְבֹר אֶל קֶרַח וְאֶל כָּל עֲדָתוֹ לֵאמֹר בְּקֶרַח וַיִּדַּע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת הַקְּדוּשָׁה וְהַקְּרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בוֹ יִקְרִיב אֵלָיו.

ב

די קדושה פון פתיל תכלת

ועל ידי הכנה פתיל תכלת שעושה און דורך די בלויע פאדעם (פתיל תכלת) וואס דער מענטש מאכט אויף די עק (כנה) פונעם טלית, ורואה אותם תמיד און ער זעהט עס שטענדיג, יוכל לבא לבחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל קען דער מענטש צוקומען צו א בחינה פון א קדושה עליונה אין די דריי אויבענדערמאנטע לבושין (מחשבה דבור ומעשה).

די עיקר איז די מחשבה דבור ומעשה

ובזה כלול כל התורה והמצוות און אינדעם (אז די מחשבה דבור ומעשה זאל זיין בקדושה) איז נכלל די גאנצע תורה און מצוות, כמאמר הכתוב (במדבר יט, יד) 'זאת התורה אדם' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'דאס איז די תורה - א מענטש'.

פירוש זאת כלל כל התורה דאס מיינט צו זאגן 'זאת התורה' דאס איז די כלל פון די גאנצע תורה, הוא בחינת 'אדם' ווי די פסוק זאגט ווייטער: אז דאס איז די בחינה פון 'אדם', מרמז על ג' בחינות מחשבה דבור ומעשה וואס די ווארט 'אדם' איז מרמז צו די בחינות פון מחשבה דבור ומעשה. לפי שאותיות אלף במילואו הוא אותיות פל"א ווייל די אות אלף ווען מען שרייבט עס ארויס מיט די מילוי אלף איז עס די צירוף (די אויסשטעל פון די אותיות) פל"א, לשון מכוסה א לשון פון באהאלטן, לרמז על המחשבה שהיא מכוסה דאס מיינט צו מרמז זיין אויף די מחשבה וואס איז באהאלטן.

די טעות פון קרח מיט די טלית שכולה תכלת

ובחינת התקשרות ג' לבושין אלו למקורם אי אפשר רק על ידי פתיל תכלת שעושה בהכנה לבד און כדי צוקומען צו א בחינה פון התקשרות מיט די דריי לבושין (מחשבה דבור ומעשה) צו די מקור פון קדושה קען מען נישט נאר דורך די פתיל תכלת (בלויע פאדעם) וואס מען מעג נאר מאכן אין עק פונעם טלית, כמאמר הכתוב (במדבר טו, טז) 'וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' אבל בטלית שכולה תכלת אי אפשר לבא לבחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל אבער מיט א טלית וואס איז אינגאנצן תכלת קען מען נישט צוקומען צו די בחינה פון די קדושה עליונה מיט די דריי אויבענדערמאנטע לבושין (מחשבה דבור ומעשה).

אבל בטלית שכולה תכלת אי אפשר לבא לבחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל אבער מיט א טלית וואס איז אינגאנצן תכלת קען מען נישט צוקומען צו די בחינה פון די קדושה עליונה מיט די דריי אויבענדערמאנטע לבושין (מחשבה דבור ומעשה). לפי שבבחינת תורה אינו רשאי להוסיף ולא לגרוע ווייל אין די בחינה פון די תורה טאר מען נישט צולייגן אדער אראפנעמען, כמאמר הכתוב (דברים ד, ב) 'לא תוסיפו ולא תגרעו' וגו' אזוי ווי די פסוק זאגט 'עטס זאלטס נישט פארמערן אדער פארמינערן'.

וקרח היה רוצה להמשיך בחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל על ידי טלית שכולה תכלת און קרח האט געוואלט ממשיך זיין די בחינת פון קדושה עליונה אין די דריי אויבענדערמאנטע לבושין דורך א טלית וואס איז געווען אינגאנצן תכלת, וזה אינו באפשרי כלל און דאס איז בכלל נישט מעגליך (ווייל מען קען נישט טאן אליין אן די תורה וואס זאגט אז די פתיל תכלת קען נאר זיין אין די כנה אליין).

ובזה כלול כל התורה והמצוות, כמאמר הכתוב (במדבר יט, יד) 'זאת התורה אדם', פירוש זאת כלל כל התורה, הוא בחינת 'אדם', מרמז על ג' בחינות מחשבה דבור ומעשה. לפי שאותיות אלף במילואו הוא אותיות פל"א, לשון מכוסה, לרמז על המחשבה שהיא מכוסה. ובחינת התקשרות ג' לבושין אלו למקורם אי אפשר רק על ידי פתיל תכלת שעושה בהכנה לבד, כמאמר הכתוב (במדבר טו, טז) 'וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' אבל בטלית שכולה תכלת אי אפשר לבא לבחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל, לפי שבבחינת תורה אינו רשאי להוסיף ולא לגרוע, כמאמר הכתוב (דברים ד, ב) 'לא תוסיפו ולא תגרעו' וגו'. וקרח היה רוצה להמשיך בחינת קדושה עליונה בג' לבושין הנ"ל על ידי טלית שכולה תכלת, וזה אינו באפשרי כלל.

א. הרי שהמחשבה היא אות א', ואת ד' רומז על דיבור, ואת מ' רומז למעשה. וראה עוד בתולדות יעקב יוסף הקדמה אות ד: ולי הפעוט נראה להכתוב בא ללמדנו דעת איך נוכח להיות בסוד אד"ם לדבק בו ית' במחשבה דבור ומעשה הרמז ב"ת אדם, כי מחשבה הוא חשב מ"ה גימטריא אדם, והוא נרמז באות א' מן אדם כל דבור מעשה הרי ר"ת אדם.

[ג]

וְהָ מְרוֹמָּו בְּפֶסֶק וַיִּקַּח קֶרֶח בֶּן יֶצְהָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי, יֶצְהָר קָהָת לֵוִי גִמְטְרִיָּא תְּכֵלֶת ו', אוֹת ו' מְרֹמָּו עַל בְּחִינַת מַחְשְׁבָה בְּנוֹדָע (ע"י ספר יצירה פ"ה מ"ו).

וְג' שְׁמוֹת אֱלֹו יֶצְהָר קָהָת לֵוִי, מְרֹמָּו עַל ג' לְבוּשִׁין אֱלֹו הַנִּל, פִּירוּשׁ שְׁקָרָה הָיָה רוּצָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה בְּג' לְבוּשִׁין הַנִּל עַל דִּי נִדִּי מְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת, וְהָוִי אִינוּ בְּאַפְשָׁרִי.

וְלֹא דִי שְׁלָא בָּא לְבְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת עַל דִּי זֶה, אֱלֹא שְׁעוֹד הָיָה נִפְרָד מִבְּחִינַת קְדוּשָׁה עַל דִּי זֶה.

וְהָוִי שְׁתַּרְגֵּם אֲוִנְקְלוֹס וְאַתְפֶּלֶג, עַל דִּי זֶה הָיָה בְּחִינַת הַתְּחַלְקוֹת מִבְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה.

רַק שֶׁהַתּוֹרָה כְּתִיבָה עַל שֵׁם סוֹפָה, דְּהַנָּה כָּל הַבְּחִינַת חֲטָאִים שֵׁשׁ לְאַדָּם סוֹף כָּל סוֹף נִעְשֶׂה מֵהֶם בְּחִינַת זְכוּיֹת, עַל דִּי יִסּוּרִים וְגִלְגּוּלִים רַבִּים עַד אֵין חֶקֶר, עַל כָּל פְּנִים מוֹכְרָחִים לְהַעֲשׂוֹת זְכוּיֹת.

פֶּשֶׁט אֵין פֶּסֶק וַיִּקַּח קֶרֶח בֶּן יֶצְהָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי

וְזֶה מְרוֹמָּו בְּפֶסֶק וַיִּקַּח קֶרֶח בֶּן יֶצְהָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי, אוֹן דָּאס אִזִּי מְרוֹמָּו אֵינֶעם פֶּסֶק 'אוֹן קֶרֶח בֶּן יֶצְהָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי' הָאָט גֶּענוּמֶען, יֶצְהָר קָהָת לֵוִי גִמְטְרִיָּא תְּכֵלֶת ו' וּוָאָס דִּי דִרִי נִעמֶען יֶצְהָר קָהָת לֵוִי אִזִּי בְּגִמְטְרִיָּא 'תְּכֵלֶת ו', אוֹת ו' מְרֹמָּו עַל בְּחִינַת מַחְשְׁבָה בְּנוֹדָע" (ע"י ספר יצירה פ"ה מ"ז) וּוָאָס דִּי אוֹת ו' אִזִּי ווי בֶּאקָאָנְט מְרֹמָּו אויף דִּי בְּחִינַת מַחְשְׁבָה.

וְג' שְׁמוֹת אֱלֹו יֶצְהָר קָהָת לֵוִי מְרֹמָּו עַל ג' לְבוּשִׁין אֱלֹו הַנִּל אוֹן דִּי דִרִי נִעמֶען וַיֶּצְהָר 2 קָהָת 3 לֵוִי זַענֶען מְרֹמָּו אויף דִּי דִרִי אויבֶּענדֶערמָאָנְטֶע לְבוּשִׁין מַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה (אוֹן דֶּערפֶּאר הָאָט קֶרֶח גֶּענוּמֶען א טְלִית 'שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת' צו ווייזן אַז עַר קֶען מוֹתֶקן זײַן מַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה אפֿילו אויב זײַן מַעֲשֶׂה אִזִּי נִישֶׁט עפֿ"י תּוֹרָה).

דִּי טְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת הָאָט דֶּערווייטֶערט קֶרֶח פֿון דִּי קְדוּשָׁה

פִּירוּשׁ שְׁקָרָה הָיָה רוּצָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה בְּג' לְבוּשִׁין הַנִּל עַל יְדֵי טְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת דָּאָס מֵינִט צו זַאָגן אַז קֶרֶח הָאָט גֶּעוואָלט מַמְשִׁיךְ זײַן דִּי בְּחִינַת פֿון קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה אֵין דִּי דִרִי אויבֶּענדֶערמָאָנְטֶע לְבוּשִׁין דוֹרֶךְ א טְלִית וּוָאָס אִזִּי גֶעווען אֵינגאַנצן תְּכֵלֶת, וְהָוִי אִינוּ בְּאַפְשָׁרִי אוֹן דָּאָס אִזִּי נִישֶׁט מוֹעֲגִלִיךְ (ווייל ס'איז פֿאַרקֶערט פֿון דִּי תּוֹרָה), וְלֹא דִי שְׁלָא בָּא לְבְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת עַל יְדֵי זֶה אוֹן נִישֶׁט נָאָר עַר אִזִּי נִישֶׁט צוגֶעקוּמֶען צו א בְּחִינָה פֿון זִיךְ מִקְשֶׁר זײַן מִיט דִּי קְדוּשָׁה דוֹרְכֶּדֶם, אֱלֹא שְׁעוֹד הָיָה נִפְרָד מִבְּחִינַת קְדוּשָׁה עַל יְדֵי זֶה נָאָר עַר אִזִּי נָאָךְ גֶּעוואָרן אפּגֶעטִיילט פֿון דִּי בְּחִינַת קְדוּשָׁה דוֹרְכֶּדֶם.

פֶּאָרוואָס טײַשֶׁט אֲוִנְקְלוֹס דִּי וואָרט 'יִקַּח' - 'אַתְפֶּלֶג'

וְהָוִי שְׁתַּרְגֵּם אֲוִנְקְלוֹס 'אַתְפֶּלֶג' אוֹן דָּאָס אִזִּי פֶּאָרוואָס אֲוִנְקְלוֹס הָאָט גֶעטײַשֶׁט דִּי וואָרט 'יִקַּח' אוֹן זִיךְ 'אפּגֶעטײַלט' (אַתְפֶּלֶג), עַל יְדֵי זֶה הָיָה בְּחִינַת הַתְּחַלְקוֹת מִבְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה ווייל דוֹרֶךְ דֶּעם (וואָס עַר הָאָט גֶענוּמֶען דִּי טְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת) הָאָט עַר זִיךְ אפּגֶעטִיילט פֿון דִּי בְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה.

רַק שֶׁהַתּוֹרָה כְּתִיבָה עַל שֵׁם סוֹפָה נָאָר דִּי תּוֹרָה שְׂרִיבֶט 'יִקַּח' צוֹלִיב דִּי סוֹף וּוָאָס גִיט זײַן, דְּהַנָּה כָּל הַבְּחִינַת חֲטָאִים שֵׁשׁ לְאַדָּם סוֹף כָּל סוֹף נִעְשֶׂה מֵהֶם בְּחִינַת זְכוּיֹת ווייל אַלֶּע בְּחִינּוֹת פֿון זִינֵד וּוָאָס אִזִּי דָּא צו א מַענטש וועט צוּם סוֹף כָּל סוֹף פֿונדֶּעם ווערן א בְּחִינָה פֿון זְכוּיֹת, עַל יְדֵי יִסּוּרִים וְגִלְגּוּלִים רַבִּים עַד אֵין חֶקֶר דוֹרֶךְ יִסּוּרִים אוֹן אַסאַךְ גִלְגּוּלִים אַן א עַנֵּד, עַל כָּל פְּנִים מוֹכְרָחִים לְהַעֲשׂוֹת זְכוּיֹת צוּם סוֹף מוֹז פֿון דִּי אַלֶּע זִינֵד ווערן זְכוּיֹת.

ה. אוֹן מִיט דֶּעם אִזִּי פֶּאָרענטפֶּערט דֶּעם בֵּת עֵינִס ערשטֶע קִשְׁיָא ווי אִזִּי עֵס מְרֹמָּו אֵין תּוֹרָה אַז קֶרֶח הָאָט גֶענוּמֶען א טְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת. ווייל דִּי פֶסֶק זַאָגט אוֹנו 'וַיִּקַּח קֶרֶח' אוֹן קֶרֶח הָאָט גֶענוּמֶען דִּי בְּחִינָה פֿון 'יֶצְהָר קָהָת לֵוִי' וּוָאָס אִזִּי בְּגִמְטְרִיָּא 'תְּכֵלֶת ו' אַז קֶרֶח הָאָט גֶעהאַלטן אַז מַען קֶען נִעמֶען א טְלִית שְׁכּוּלָה תְּכֵלֶת אפֿילו נִישֶׁט ווי דִּי תּוֹרָה הָאָט גֶעהייסן ווייל קֶרֶח הָאָט גֶעהאַלטן אַז אַלֶּעס ווענדֶט זִיךְ אֵין דִּי מַחשְׁבָה פֿונֶעם מַענטש אפֿילו אַז ס'שְׂטִימֶט נִישֶׁט בְּמַעֲשֶׂה מִיט דִּי תּוֹרָה.

ו. דֶּער בֵּת עֵין אִזִּי אוֹנו נִישֶׁט מִפְּרֶשׁ ווי אוֹנו פֿונקטליך אִזִּי יֶצְהָר קָהָת לֵוִי מְרֹמָּו צו מַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, נָאָר אַז דִּי דִרִי נִעמֶען אִזִּי מְרֹמָּו צו דִּי דִרִי בְּחִינּוֹת.

ז. אוֹן מִיט דֶּעם אִזִּי פֶּאָרענטפֶּערט דִּי צווייטֶע קִשְׁיָא פֿונֶעם בֵּת עֵין פֶּאָרוואָס טײַשֶׁט אֲוִנְקְלוֹס דִּי וואָרט 'יִקַּח' - 'אַתְפֶּלֶג' אוֹן זִיךְ 'אפּגֶעטִיילט', ווייל אֲוִנְקְלוֹס זַאָגט אוֹנו וואָס עֵס אִזִּי גֶעשְׁען דוֹרֶךְ קֶרַח'ס מַעֲשֶׂה, אוֹן דִּי תּוֹרָה זַאָגט אוֹנו 'וַיִּקַּח' אַז צוּם סוֹף לִעֲתִיד לְבוֹא וועט אַלֶּעס ווערן מוֹתֶקן.

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּגִּיד זִלְלָה"ה עַל הַפְּסוּק 'וַיְהִי עַקֵּב תִּשְׁמָעוֹן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה' אֲזוּי ווי דער מַגִּיד זכרונו לברכה שרייבט אויף די פסוק 'און עס וועט זיין ווייל איר וועט צוהערן צו די דאזיגע מצוות, עַקֵּב לִשְׁוֹן סוֹף די ווארט עַקֵּב איז א לשון פון צום סוף, כְּמוֹ שֶׁהָעֵקֶב הוּא בְּסוֹף הַגּוֹף אֲזוּי ווי די עַקֵּב (פערשט) איז ביים סוף פונעם גוף, הֵינִי שְׁסוֹף הַדָּבָר שֶׁתִּהְיֶה מוֹכְרָחִים לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה' דאס מיינט די תורה צו זאגן אז צום סוף וועט עטס מוזן צוהערן די דינים.

די שייכות פון 'וַיִּקַּח' צו 'וְאֶתְּפֹלֵג'

זֶה כּוֹנֵנֶת הַפְּסוּק 'וַיִּקַּח' און דאס מיינט די פסוק צו זאגן 'וַיִּקַּח' – און ער האט גענומען, הֵינִי שְׁסוֹף דָּבָר יֵהִי בְּחִינַת קִיחָה דאס מיינט די תורה צו זאגן אז די סוף גייט דאך זיין אז ס'וועט זיין א בחינה פון זיך 'וַיִּקַּח' – נעמען, בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת א בחינה פון זיך מקשר זיין מיט די קדושה, אָף עַל פִּי שְׁלֵעַת עֵתָהּ הִיא בְּחִינַת וְאֶתְּפֹלֵג וואס כאטש יעצט איז עס אין די בחינה פון 'וְאֶתְּפֹלֵג' – אפגעטיילט, אָבֵל לְבָסוֹף יֵהִי בְּחִינַת דְּבִיקוּת אבער צום סוף וועט זיין א בחינה פון זיך באהעפטן – דְּבִיקוּת.

[ד]

די רמז פון 'מִחְשָׁבָה דְּבוֹר וּמַעֲשֵׂה' אין פסוק

וְזֶה 'בּוֹקֵר וַיֹּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ' און דאס מיינט די פסוק צו זאגן 'בּוֹקֵר' – און אינדערפרי וועט דער באשעפער צו-וויסן טאהן דער וואס איז פאר אים.

'בּוֹקֵר' – יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ

הֵינִי בְּחִינַת בּוֹקֵר הוּא יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ דאס מיינט די בחינה פון בּוֹקֵר מיינט די צייטן פון מָשִׁיחַ, בְּחִינַת 'בּוֹקֵר אֹר' וואס ווען מָשִׁיחַ וועט קומען וועט די טאג ווערן אנגערופן 'בּוֹקֵר אֹר' (די טאג וואס לייכט).

מִחְשָׁבָה

אָז יֵהִי 'וַיֹּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ' איז דעמאלסט וועט זיין ווי דער פסוק זאגט 'און דער באשעפער וועט צו-וויסן טאהן דער וואס איז פאר אים, בְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה די בחינה פון קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה, בְּחִינַת מִחְשָׁבָה וואס דאס איז מרמז צו די בחינה פון מִחְשָׁבָה.

דִּיבּוֹר

'וְאֵת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו' בְּחִינַת דִּיבּוֹר און די פסוק זאגט ווייטער 'און דער וואס איז הייליג וועט השי"ת דערנענטערן צו אים' דאס איז מרמז צו די בחינה פון דִּיבּוֹר.

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּגִּיד זִלְלָה"ה עַל הַפְּסוּק 'וַיְהִי עַקֵּב תִּשְׁמָעוֹן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה', עַקֵּב לִשְׁוֹן סוֹף, כְּמוֹ שֶׁהָעֵקֶב הוּא בְּסוֹף הַגּוֹף, הֵינִי שְׁסוֹף הַדָּבָר שֶׁתִּהְיֶה מוֹכְרָחִים לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה.

וְזֶה כּוֹנֵנֶת הַפְּסוּק 'וַיִּקַּח', הֵינִי שְׁסוֹף דָּבָר יֵהִי בְּחִינַת קִיחָה, בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת, אָף עַל פִּי שְׁלֵעַת עֵתָהּ הִיא בְּחִינַת וְאֶתְּפֹלֵג, אָבֵל לְבָסוֹף יֵהִי בְּחִינַת דְּבִיקוּת.

וְזֶה 'בּוֹקֵר וַיֹּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ', הֵינִי בְּחִינַת בּוֹקֵר הוּא יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ, בְּחִינַת 'בּוֹקֵר אֹר'.

אָז יֵהִי 'וַיֹּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ', בְּחִינַת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה, בְּחִינַת מִחְשָׁבָה.

'וְאֵת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו' בְּחִינַת דִּיבּוֹר.

ב. עיין קדושת לוי פרשת ואתחנן ד"ה ושמרת את החקים. ועיין עוד כעין זה במאור עינים פרשת ואתחנן ד"ה והו נחמו: כי באמת סוף כל סוף צריכים כל ישראל לשוב בתשובה שלימה, ואי אפשר להפטר מבלעדי זאת, כי בשעת מתן תורה נתארסו ישראל ונתקדשו בקדושתן גמורים לבורא ב"ה, כמו שכתוב (השע"ב א) 'וארשתך לי לעולם', וכמו שאמר הנביא ע"ה (ישעיה ג א) ואי זה ספר כריתות אמכם שפטר אתכם מאתכם, ועל כרחיכם סופכם לשוב עדיו ולא לילך אחר שרירות לבכם הרע חס ושלום.

ג. עיין זוה"ק ח"ג רח"ב, ב: ולית ליליא אלא גלותא, ואיני (ישעיה כא, יא) 'שומר מה מלילה' שומר מה מליל, ואתגליא ביממא. דאתמר (בראשית מד, ג) הבקר אור, בקר דאברהם, דאתמר ביה (שמות טו, ז) ובקר וראיתם את כבוד ה'.

ח. אזוי ווערט געברענגט אין קדושת לוי פרשת ואתחנן ד"ה ושמרת את החקים. און זעה אויך אין ספר 'מאור עינים' פרשת ואתחנן ד"ה והו נחמו: כי באמת סוף כל סוף צריכים כל ישראל לשוב בתשובה שלימה [ווייל אין אמת סוף כל סוף דארפן אלע יתדן תשובה טאהן תשובה שלימה], ואי אפשר להפטר מבלעדי זאת [און מען קען נישט פטור ווערן אנדעם], כי בשעת מתן תורה נתארסו ישראל ונתקדשו בקדושתן גמורים לבורא ב"ה [ווייל בשעת מתן תורה האבן זיך די יודן משדך געווען מיטן באשעפער און זענען נתקדש געווארן מיט די אנגעציקדושתן פונעם באשעפער].

ט. דאס מיינט די פסוק צו זאגן 'וְהָיָה עַקֵּב' אז צום סוף וועט ממילא זיין אז 'תִּשְׁמָעוֹן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה' איר וועט דארפן צוהערן צו די מצוות.

מעשה

‘וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו בְּבַחֲנֵית מַעֲשֶׂה.
שָׂאוּ יִצְרָפוּ וַיִּזְדַּכְּכוּ כָּל הַבְּחִינֹת חֲמָא וְעוֹן וַיַּעֲשׂוּ מִהֶם
זְכוֹת, אֲפֹּה עַל פִּי שְׂכָעַת הֵם בְּחִינֹת הַתְּרַחֲקוֹת ג' לְבוּשִׁין
אֱלוֹ עַל יְדֵי מַעֲשֶׂה קָרָח.
אָבֵל לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ יִתְקַרְבוּ כּוֹלֵם לְבַחֲנֵית קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה.
יְהִי רְצוֹן שְׁנוּכָה בְּמַהֲרָה לְבַחֲנֵיהָ זֶה, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

‘וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו בְּבַחֲנֵית מַעֲשֶׂה
און די פסוק זאגט ווייטער 'און אין דעם וואס
ער (השי"ת) וועט אויסוועלן וועט ער מאכן גענענען
(דערנענטערן) צו אים' און דאס איז מרמז צו די בחינה
פון מעשה.

די תיקון לעתיד לבוא

שָׂאוּ יִצְרָפוּ וַיִּזְדַּכְּכוּ כָּל הַבְּחִינֹת חֲמָא וְעוֹן וואס דעמאלסט וועט אויסגעלייטערט און ריין ווערן אלע
בחינות פון עבירות און זינד, וַיַּעֲשׂוּ מִהֶם זְכוֹת און עס וועט ווערן פון זיי זְכוֹת (מצוות), אֲפֹּה עַל פִּי שְׂכָעַת
הֵם בְּחִינֹת הַתְּרַחֲקוֹת ג' לְבוּשִׁין אֱלוֹ עַל יְדֵי מַעֲשֶׂה קָרָח וואס כאטש יעצט זענען די דריי לְבוּשִׁין (מחשבה
דבור ומעשה) דערווייטערט פון די קדושה דורך די מעשה פון קרח, אָבֵל לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ יִתְקַרְבוּ כּוֹלֵם
לְבַחֲנֵית קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה אבער ווען משיח וועט קומען וועלן די אלע בחינות פון 'מחשבה דבור ומעשה'
ווערן דערנענטערט צו די בחינה פון די קדושה עֲלִיּוֹנָה.
יְהִי רְצוֹן שְׁנוּכָה בְּמַהֲרָה לְבַחֲנֵיהָ זֶה, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

גליין זה נתנדב ע"י

הר"ר ישכר דוב מאירוביץ נ"ו - קרית יואל
לע"נ זקינו הרה"ח ר' חיים זאב ב"ר אברהם אשר זעליג ע"ה
יארצייט כ"ט סיון
זכות רבינו המחבר יגן בעדו להתברך בכל הברכות, בני חיי ומזוני רוויחי וכל טוב סלה

לויכויו הרבים: די גליין איז דא צו באקומען וועכנטליך אין טאשער בית המדרש אין בארא פארק.

צו באקומען וועכנטליך די גליין ביי אימייל און צו באקומען טעגליכע שיעורים אין די ספר בת עין
שיקט א אימייל צו basayinyomi@gmail.com

צו צושייטער געבן פאר הוצאת הגליין רופט 9175865465 תזכו למצוות

נעמט א חלק אין הפצת הגליין און זייט מנדב לעילוי נשמת אייערע קרובים און נאנטע
פאר הערות און מנדב זיין נא לפנות Mechonusa@gmail.com